

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 20 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2013, declarat de inculpatul

Jardan Vasile Ion,

născut la 26 noiembrie 1954, originar din s. Rădeni, r-nul Călărași, domiciliat în r-nul Călărași str. Ștefan cel Mare 10.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 23 iulie 2012 - pînă la 20 februarie 2013 (instanța de fond);*
- 2. de la 21 martie 2013- pînă la 08 mai 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 17 septembrie 2013 - pînă la 20 noiembrie 2013 (instanța de recurs ordinar).*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași, din 20 februarie 2013, Jordan Vasile a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Sacacol Sl. a fost admisă parțial, dispunîndu-se încasarea de la inculpatul Jordan V. în beneficiul lui Sacacol Slavic prejudiciul material în sumă de 1650 lei și a prejudiciului moral de 1000 lei.

Instanța de fond le-a explicat părților vătămate Șaptelici Afanasie și Iacobenco Ana că sunt în drept să se adrezeze cu o acțiune în ordinea procedurii civile privind repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Jardan Vasile la 27 aprilie 2012, aproximativ la ora 15⁰⁰, conducând automobilul, de model „Renault-Megane”, cu n/î CL AO 284, la intersecția drumului fără prioritate de acces spre s. Țibirica, r-nul Călărași, pe traseul M-14 Chișinău-Odeda-Brest, km-800, care este drum cu prioritate, ignorând prevederile indicatorului 2.1. – „cedează trecerea” și pct.59 subpct.2 al Regulamentului Circulației Rutiere care stipulează că *„la intersecția drumurilor de semnificație neechivalentă, conducătorul vehiculului care se deplasează pe drumul fără prioritate trebuie să cedeze trecerea vehiculelor ce se apropie de intersecție pe drumul cu prioritate”*, dând dovadă de sineîncredere exagerată, neasigurându-se că pe drumul cu prioritate traseul M-14 Chișinău-Odesa-Brest din partea stîngă se deplasa regulamentar automobilul de model „Mercedes 208 D” cu n/î UN AS 039, a început deplasarea în intersecție și în rezultat a fost tamponat în partea laterală stînga de automobilul de model „Mercedes 208 D”, la volanul căruia se afla Șușu Oleg.

În urma accidentului rutier, le-au fost cauzate vătămări corporale și anume, lui Sacacol Slavic și Șeptelici Afanasie, conform rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 83 D și 84 D din 05 iunie 2012, *vătămări corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă durată și respectiv, vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Gonciar Ion în numele inculpatului Jardan Vasile, care a solicitat, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare a inculpatului, motivînd că Jardan Vasile nu se consideră vinovat de producerea accidentului rutier, iar în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești s-a constatat că inculpatul la data incidentului se deplasa cu automobilul propriu, cu viteza aproximativă 10-20 km, însă, la examinarea cazului instanța de fond nu a luat în considerație faptul că Jardan V. se deplasa regulamentar, avînd viteza corespunzătoare, unde observînd alt automobil, a încetinit viteza și a inclus semnalul de cotire la stînga, a efectuat manevra și ajungînd pe partea dreaptă, s-a izbit în regiunea parbrizului automobilului „Mercedes 208 D” condus de Șușu Ol.

Consideră, că conducătorul automobilului „Mercedes 208 D” se deplasa cu viteza sporită, iar în schema accidentului rutier întocmită de colaboratorii poliției rutiere sunt descrise urme de frînare a automobilului „Mercedes 208

D", însă, pe fotografia efectuată la fața locului, astfel de urme lipsesc, fapt ce dovedește că cercetarea la fața locului a fost efectuată superficial și unilateral.

Din materialele cauzei penale s-a constatat că automobilul „Mercedes 208 D” nu era reutilat în modul corespunzător, iar pasagerii erau așezați pe scaune improvizate, nefiind fixate de automobil, posibil din care considerente partea vătămată a primit leziunile corporale menționate.

3.1. Cu apel sentința a fost contestată și de partea vătămată Sacacol Slavic, care, a considerat sentința instanței de fond ilegală și neîntemeiată atât în latura penală, cât și civilă, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Jordan Vasile la o pedeapsă mai aspră, sub formă de închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, iar în latura civilă să fie încasat prejudiciul material în sumă de 3394 lei și a celui moral de 20000 lei.

3.2. Apel a declarat și partea vătămată Șeptelici Afanasie care, a considerat că pedeapsa aplicată inculpatului Jordan V. este prea blândă, acesta nu a recunoscut vina, nu s-a căit de cele comise, precum nici nu a întreprins măsuri în vederea recuperării daunelor cauzate prin infracțiune. Solicită casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a lui Jordan V. la o pedeapsă cu închisoare și privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2013, au fost admise apelurile părților vătămăte Sacacol Slavic și Șeptelici Afanasie, avocatului Goncear Ion în numele inculpatului Jordan Vasile, casată sentința Judecătoriei Călărași din 20 februarie 2013 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care:

- lui Jordan Vasile în baza art. 264 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 250 unități convenționale, ceea ce constituie 5000 lei.

S-a dispus încasarea de la Jordan Vasile în beneficiul părților vătămăte Sacacol Slavic și Șeptelici Afanasie a prejudiciului moral în sumă de 2000 lei, fiecăruia, iar în partea încasării prejudiciului material cauzat părților vătămăte, acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției Colegiul a menționat, că instanța de fond corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în prevederile art. 264 alin.(1) Cod penal.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei, instanța de apel a constatat că instanța de fond nu corect a individualizat-o, deoarece inculpatului i-a fost stabilită pedeapsa principală – *amenda*, în mărimea maximă, fără a fi motivată stabilirea acestui cuantum.

La fel, instanța de apel a conchis, că potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de fond s-a remarcat că instanța de fond nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 358 Cod de procedură penală, or este puțin probabil că inculpatul fiind invalid de gradul II, nu a adus la cunoștință instanței acest fapt, iar la pct.) 10 din procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.177, 180, vol.I), la rubrica dată privind invaliditatea nu este făcută nici o mențiune, fiind pusă cratima.

Instanța a considerat că inculpatul Jordan Vasile a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, pentru prima dată este atras la răspundere penală, iar nerecunoașterea vinovăției este un drept al inculpatului, care nu poate fi reținută în detrimental acestuia.

Referitor la afirmația părților vătămate Sacacol S. și Șeptelici Af. că prin prisma nerecunoașterii vinovăției, instanța de apel urmează să-i stabilească o pedeapsă mai aspră, nu poate fi admisă, în caz contrar s-ar aduce atingere drepturilor inculpatului, și prin urmare împrejurarea dată prezintă un risc întemeiat de condamnare de către CEDO pentru violarea art. 6 CEDO.

Totodată, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a menționat că lui Jordan V. nu-i poate fi stabilită cea mai aspră pedeapsă, doar pentru că ultimul nu a restituit prejudiciul cauzat prin infracțiune părților vătămate, deoarece această circumstanță nu poate fi apreciată ca agravantă, or ea nu se enumeră la art.77 Cod penal, cum nu este expus și lipsa căinței sincere.

O altă eroare comisă de instanța de fond, Colegiul penal a conchis stabilirea greșită a pedepsei complementare – *privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport*, deoarece sancțiunea art. 264 alin.(1) Cod penal, prevede amendă în mărime de pînă la 300 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau cu închisoare de

pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani.

Reeșind din contextul sancțiunii nominalizate, inculpatul în baza acestui articol poate fi sancționat în cazul amenzii, fără aplicarea pedepsei complementare, fiindcă fraza „*cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani*” se referă doar la pedeapsa închisorii.

Astfel, în urma efectuării analizei sancțiunilor prevăzute în Codul penal, instanța de apel a constatat, că în cazul în care pedeapsa complementară este prevăzută pentru mai multe tipuri de pedepse principale din sancțiunea articolului, legislatorul indică expres că pedeapsa complementară se aplică „în toate cazurile”.

Însă, în cazul art. 264 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complementară – „*privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport*” este prevăzută doar pentru pedeapsa sub formă de închisoare, nefiind indicat că aceasta poate fi aplicată în toate cazurile.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane, vor fi atinse și prin stabilirea pedepsei cu amendă în mărime de 250 unități convenționale și, deoarece sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal, în cazul pedepsei cu amendă – nu prevede pedeapsa complementară, va exclude aplicarea acesteia.

Referitor la latura civilă, instanța a menționat că partea vătămată Șeptelici Afanasie în instanța de apel a depus acțiune civilă solicitînd încasarea prejudiciului material și moral, iar pentru a nu îngrădi drepturile părților vătămate, în partea prejudiciului material, bazîndu-se de prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța a considerat de a admite în principiu acțiunile civile, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Totodată, instanța a considerat că părților vătămate Sacacol S. și Șeptelici Af. este necesar să li se acorde compensații pentru daune morale în mărime a cîte 2000 lei fiecăruia, precum și condamnarea inculpatului constituie o justă compensație suficientă pentru daunele morale suferite de partea vătămată minoră, iar sumele solicitate în mărime de 20000 lei și respectiv 50000 lei, contravene art. 41 CEDO.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar inculpatul Jordan Vasile, care fără a invoca vre-un temei de drept din cele prevăzute la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrilor contestate, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care dînsul să fie achitat, deoarece nu este vinovat de comiterea infracțiunii imputate, invocînd repetat aceleași argumente care au fost nominalizate anterior în cererea de apel.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent și este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Cererea de recurs trebuie să conțină conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată, așa cum prevede art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală.

Din textul recursului declarat în cauză rezultă că, inculpatul Jordan Vasile nu a respectat aceste cerințe, inclusiv prevederile art.430 pct.5) Cod de procedură penală, cerință esențială față de recurs, prin care autorul trebuie să invoce concret cel puțin unul din temeiurile prevăzute în art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, care este conținutul acestuia, argumentarea nu din punct de vedere a stării de fapt, ci a problemei de drept.

Cerințele nominalizate, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate de către recurent.

Recurentul nu este de acord cu aprecierea probelor de către instanțele judecătorești inferioare, solicitînd achitarea, acesta era obligat prin lege să invoce vreunul din temeiurile pentru recurs stipulate în art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă nu s-a conformat legii.

Deoarece temeiurile pentru recurs ordinar sînt expres și limitativ stipulate în lege, rezultă că motivarea recursului trebuie să se refere numai la acestea, cu indicarea expresă a temeiurilor pe care se întemeiază, astfel recurentul nu s-a conformat legii.

Recurentul *Jardan Vasile* n-a invocat nici unul din temeiurile obligatorii recursului ordinar prevăzute în art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, făcînd trimitere în recurs la prevederile art.420-422 Cod de procedură penală – la **hotărîrile supuse recursului și termenul de declarare.**

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, dispune inadmisibilitatea lui în cazul în care recursul nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 pct.5) Cod de procedură penală.

Jardan V., declarînd recurs, n-a invocat nici unul din temeiurile obligatorii recursului ordinar, stipulate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, și în situația dată, se impune inadmisibilitatea recursului, pe motiv că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Jardan Vasile Ion* împotriva sentinței Judecătoriei Călărași din 20 februarie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2013, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute în art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 noiembrie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Constantin Alerguș

Andrei Harghel